

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy ccentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok érkező évi hirdetésükben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

SZERKESZTŐI IRODA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

A kormány bajban.

A Wekerle kormány feje felett kezdenek gyűlni a komor fellegek.

Egyfelől az egyházpolitikai reformok kérdésében ért kudarcra, a meny-nyiben még ma is kétséges, hogy a korona előleges hozzájárulása kinyerhető-e vagy sem, másfelől pedig a nagy hadgyakorlatok alkalmával mondott királyi válaszok azok, a melyek a politikai közvéleményt méltán nyugtalaníthatják.

Hogy a baj komolyan fenyeget, az már is tisztán látható.

Csak a most mult hétfőn idézte a felség maga elé az ország hercegprímását, hogy tőle az egyházpolitikai reformjavaslatokra nézve véleményt kérjen.

Hát már ez maga, hogy a felség a kormány megkerülésével akar információt szerezni a katolikus klerusnak a kötelező polgári házasság, a vallászabadság és a zsidók recepczióját tárgyzó kormányjavaslatok felől — egyenesen arra mutat, hogy a korona előtt a Wekerle-kormány nem bír az auliyal, hogy a köteles információt tőle szerezze be.

Hogy a hercegprímás ugyszólva ad audiendum verbum — idéztetett a felség elé, ez egyjelentőségű azzal, hogy a korona nem tekinti alkalmas tényezőnek arra, hogy az előtte lévő egyházpolitikai javaslatok felől alapos tájékozást szerezhesen magának első sorban azon kormány részéről, a mely a javaslatokat elkészítette és azok elfogadásához tájékoztatást kötötte.

Kétségtelen, hogy az ország hercegprímása főleg a kötelező polgári házasságra vonatkozó törvényjavaslatra nézve a már ismert egyházi felfogás és magatartásról egészen más természetű információt adott, mint a minőt a kormány adhatott volna, ennyiben tehát a kormány az előtt a kényserhelyzet előtt áll, hogy a korona nem az ő, hanem a katolikus klerus fejének információjából szerzett benyomások hatása alatt fog az eléje terjesztett javaslatok felett dönteni.

Ma ugy áll a kérdés, hogy a mennyiben a felség a hercegprímás információi szerint dönt, kormány javaslatok vagy nem nyerk meg a felség előzetes jóváhagyását, vagy oly nemű pótlás végett adatnak vissza, a melyeket a kormány nem tehet meg a nélkül, hogy eredeti programját fel neadja.

A másik körülmény, a melyből a kormányra nézve újabb kudarc származhatik az, hogy a községi és borossebesi királyi válaszok rendkívüli forrongást idéztek fel nemcsak a politikai körökben, hanem a nemzet egész közvéleményében.

Ma már két kérdés fekszik a képviselőház asztalán, a melyekben egyenesen a kormánynak vad alá helyezés éti dítványozzák.

Hogy mikép fog Wekerle a királyi községi és borossebesi beszédeiért helyt állani, s főleg minő indokokkal fogja kimagyarázni e beszédek tendenciáját, s megvilágítani a netán helytelenül értelmezett és nyugtalanságot keltett kijelentéseket az e pillanatban még nem tudható.

Most az e tárgyan beadott két kérdés és előterjesztett interpellációra adandó válaszok akceptabilitás voltától függ hogy a nemzeti közvélemény indignációja eloszlássék-e vagy sem.

Ha Wekerlenek nem sikerül elfogadható választ adni — akkor csak egy eset állhat be, az, hogy mint a ki nem ellenőrizte a királyi kijelentéseket le vonja belőle a konzekvenciákat.

A közel napokban tehát olyan fordulat állhat be, a mely igazolni fogja ama feltevést, hogy a Wekerle-kabinet feje felett tényleg sötét felhők lebegnek, a melyből igen könnyen villámok is sujthatnak le.

Politikai hírek.

A primás és a miniszterelnök. Vasáry hercegprímás — mint Budapesti írák — kedden délelőn látogatást tett Wekerle miniszterelnöknél, egy óránál tovább időzve nála. Brankovics érsek-patriarka is meglátogatta a miniszterelnököt. Megkezdtek tehát újra a tárgyalások, a melyeknek már se vége, se hossza.

A kötelező polgári házasság. A Neues Wiener Abendblatt, hivatkozással arra a korábbi híre, hogy a kötelező polgári házasság bevezetése mérvadó helyen nem tűnik nehézségekbe csúszni a házasság felbontásának, — mint a kath. dogmába ütköző dolognak, — kérdése az egyetlen akadály, most azt jelenti, hogy Vasáry Kolozs hercegprímás a hétfői kihallgatáson csupán azokat a módokat terjesztette a Felség elé, a melyek mellett a házasság felbontatlanságának dogmája, a polgári házassági intézmény és az egységes állami-jog keretén belüli sértetlenség fenntartható. — Az említett tudósítás szerint a hercegprímás pozitív javaslatot tett ez irányban a Felségnek s magára vállalta, hogy e javaslatot a kormányban plauzibilissé teszi. Hogy miben áll ez a javaslat, arról az illető tudósító nem tud semmit.

Az új hadgyimnázter. Krieghammer lovassági tábornok, közös hadgyimnázter, már holnap átveszi a hadgyimnázterium vezetését, de azonnal több napi utazást tesz, elkísérve a Felséget a Hofer-emlékszobor leleplezésére Innsbruckba. Merkl báró tábornagy, osztályfőnököt, kinek az volt a szándéka, hogy visszatér a csapatszolgálatához, előrelátólag sikerült fog megtartani helyén, melyen, mint adminisztratív erő oly kitűnően bevált. Feltűnő különben az a körülmény, hogy a Wiener Zeitung-ban az új hadgyimnázter kinevezése nem jelent meg az osztrák miniszterelnökhöz is intézett legfelsőbb kézirat kíséretében.

Pártok fuziója.

Budapest, szept. 27.

A 48-as párt értekezlete.

Az országgyűlési negyvennyolcas pártkör ma délután Ugron Gábor pártelnök lakásán értekezletreült össze, hogy a függetlenségi és negyvennyolcas pártnak, a közjogi ellenzék összes árnyalatához intézett kiáltványának dolgaiban tanácskozzon.

Az értekezletből azonban ezuttal csak bizalmas eszmecsere lett, mert a pártkör több tagja akadályozva volt a megjelenésben. Így Balogh János és Sima Ferenc a szenesi polgármester-választásnál voltak, Györffy Gyula szintén elfoglaltságával mentette ki magát, néhányan pedig még vidéken vannak. Ezeket táviratilag hívták meg a holnapi értekezletre.

A mai bizalmas eszmecsere Ugron Gábor, Komjáthy Béla, Holló Lajos, Bartók Lajos, Pogány Sándor és Remete Géza beszélték meg a függetlenségi párt kiáltványát. Konstatálták, hogy a perszonális unió alapján áll mind a két párt, a 48-as pártkör és a függetlenségi negyvennyolcas párt is, amint ezt legutóbbi Polányi Géza is kijelentette Hajdu-Szoboszlón mondott beszámolójában.

A delegációba való belépést illetőleg modus vivendi találtak, amely véglegesen kizárja azt a lehetőséget, hogy e tárgyan differenciák támadhassanak. Valamennyi felszólaló kiemelte, hogy a községi események nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy az egyetlenség már korábban megkezdett munkáját a befejezés stádiumába juttassák.

Az összes felszólalások abban konkludáltak, hogy mi sem állja útját annak, hogy a 48-as párt a függetlenségi és 48-as párttal újra egyesüljön.

Végül megbízták a pártkör két tagját, hogy a kiáltványra adandó válasz szövegét elkészítsék és azt a holnapi értekezlet elé terjeszték.

Az Eötvös-frakció értekezlete.

A függetlenségi és 48-as pártkörből Eötvössel kiléptettek ma délután tartották Károlyi Gábor gróf Andrássy-utli lakásán első értekezletüket a nyári békletési kampagne után.

Elnökölt a házasság, Károlyi Gábor

gróf, s mint jegyző Horvát Ádám szerepelt.

A napirend előtt Thaly Kálmán referált a képviselőház munkarendje tárgyában tartott elnöki konferenciáról. Helyeslőleg tudomásul vették.

Ezután megbeszélés tárgyává tették a függetlenségi és 48-as pártkör ismeretes átiratát az újra egyesülés tárgyában.

Az értekezlet minden tagja résztvevő a kifejtett fesztelen eszmecsereben. Ebből kitűnőleg a kiléptettek zömében meg van a hajlandóság az anyapárttal való újra egyesülésre, de vannak, a kik a községi támogatást nem tartják elégségesnek arra, hogy a kiléptettek frakciója minden elvi vívmány nélkül, a kilépésre okul szolgál elvi aggodalmak kellő eloszlátása előtt visszatérjen az anyapártba.

Az értekezlet határozata az, hogy az összes közjogi ellenzék egyesülésére felszólító átiratot egyelőre egyszerűen tudomásul vették s az anyapárt felhívása szerint kiküldték ők is az új ötös békletető-bizottságot.

Az eddigi háromhoz: Eötvös Károlyhoz, Nagy Gyulához és Horváth Ádámmal még Kiss Albertet és Thaly Kálmánt választották. Az erről szóló értesítést az anyapártnak azonban csak holnap küldik meg.

Végül Eötvös Károly felszólalása után helyeslőleg vette tudomásul az értekezlet a Rimler ügyében kiadott augusztus 10-ki nyilatkozatot.

A T. Ház.

Budapest, szept. 27.

Az expose előterjesztését két kérvény előzte meg, melyben a főváros független polgárai nyújtottak be a t. háznak, a kormány felelőssége vonása tárgyában, a királyi válaszok miatt. A két kérvényt hétfőn tárgyalják. Még jelentették két interpellációt is, melyek az expose után tartattak meg.

Ezután a miniszterelnök ötvenegy óráig tartó beszédében terjesztette elé az 1894. évi állami költségvetési előirányzatot.

Beszéde után a kormánypárt hosszasan megjelente Wekerlét s az elnök az ülést öt percre felfüggesztette.

A szűnet után Wekerle Sándor miniszterelnök előterjesztést tett a munkarendre nézve. Javasolta, hogy a holnapi ülés napirendjére tűzzék ki az ipari felügyeletre, az ásvány-olaj vámszára s a drézai egyezményre vonatkozó törvényjavaslatokat, továbbá gr. Károlyi Gábor indítványát a Napló kiigazítására nézve, a kolera ellen való nemzetközi védekezésről szóló javaslatokat. Hétfőn a Tiszsa-szabályozásról szóló törvényjavaslatot és a kérvényeket tárgyalják, ezután pedig a pénzügyi bizottság tárgyalásának befejezéséig a képviselőház nem tart üléseket.

A ház a miniszterelnök javaslatát elfogadta s az elnök ebben az értelemben mondta ki a határozatot.

Az Interpellációk.

Következtek ezután az interpellációk. Először is Okolicsányi László tette meg interpellációját, melyet a közoktatásiügyi miniszterhez intézett. Interpellációját, melyhez rövid megokolást fűzött, — így hangzik:

A vallás- és közoktatásiügyi miniszter ur 1893. évi 29751. szám alatt a néptanító nyugdíjába számítható tisztán tanítói javadalmak kiderítése körül követendő eljárás tárgyában rendeletet bocsátott ki, melynek azon intézkedése, hogy a tanítói javadalmak megállapításánál a föld jövedelme a kataszteri becslés szerint tüntetendő ki, ellenkezik az 1891. évi 43. törvénynek 4-ik szakasza e) pontjának azon rendelkezésével, mely szerint a földilletmény jövedelme a tényleges jövedelem tíz évi átlaga szerint veendő számításba.

Tekintettel arra, hogy az említett rendelkezést intézkedése a hazai tanítóknak törvényben biztosított nyugdíjigényeit sérelemmel fenyegeti s ezáltal alapos aggodalmakra szolgáltatott okot, — kérem a tisztelt vallás- és közoktatási miniszter urtól:

1. Mi indította a miniszter urat arra, hogy a tanítói javadalmak kiderítésénél nem a törvényben előírt 10 évi földjövdelem átlagának, hanem a kataszteri tisztá jövedelemnek kipuhatólását és felvételét rendelje el?

2. Szándékozik-e a miniszter ur a tanítói nyugdíjak megállapításánál az 1891-ik évi 43. törvénynek 4. §-a e) pontjának megfelelően a tanítói javadalmazásnak földilletményből származó részét a földjövdelem tíz évi átlaga szerint számításba venni?

Az interpellációt ki fogják adni a vallás- és közoktatásiügyi miniszternek.

Ezután gróf Apponyi Albert kelt fel, hogy a budavári honvédelem leleplezése tárgyában a kormányhoz kérdést intézzen.

Gróf Apponyi Albert: Tisztelt képviselőház! Közvetlenül az országgyűlés szünetei előtt pünkösd vasárnapján folyt le a budavári honvédszobor leleplezésének ünnepe. Erre az ünnepre meghívást kapott az ország-nak minden jeletékenyebb politikai és társadalmi tényezője, is meghívást nyert a kormány is. (Halljuk! Halljuk! a baloldalon.) A kormány azonban a meghívásnak nem felelt meg, s ezen az ünnepségen nem jelent meg. A meg nem jelenés ily körülmények közt tündető jelleggel bír (Igaz! Ugy van! a baloldalon), még pedig olyan tündető jelleggel, mely úgy bennem, mint igen sokakban a hazafiúi kegyelet érzésével meg nem férő irányzatoknak benyomását idézte elő. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

En, tisztelt Ház, hiába keresem az indokot amely a kormányt ilyen, a nemzet érzelmeivel ellentétes eljárásra bírhatta, de dacára annak, hogy én ezeket az indokokat hiába keresem s dacára annak, hogy az előzetes ítélet, melyet a kormány ezen eljárásáról magamnak alkottam, igen súlyos, én most tartózkodom attól, hogy ezt az ügyet bővebb megvilágítás tárgyává tegyem, mert az én kérdésem a tisztelt kormányhoz éppen az, hogy mivel indokolja távolmaradását a honvédszobor leleplezési ünnepségről. En, mint mondtam, elfogadható indokot erre képzelnem nem tudok, mégis meg akarom hallgatni a miniszterelnök urnak választát, meg akarom hallgatni azon indokokat, amelyeket eljárásának igazolására felhozni tud, mielőtt magam a tárgyra bővebben kiterjeszkedném. (Helyeslés a baloldalon.) Azért ma minden további indokolás nélkül vagyok bátor interpellációt bemutatni, mely egyszerűen így hangzik:

Mivel indokolja a kormány távolmaradását a folyó évi május hó 21-én tartott honvédszobor-leleplezési ünnepségtől?

Wekerle az interpellációra ma nem válaszolt.

Ezzel az ülésnek néhány percel tizenkettő után vége volt.

Válság szele.

E czim alatt a „P. N.” ma ideérkezett számának élén igen nagy érdeklődést keltett, melyből adjuk a következő, figyelemreméltó részletet.

„Ismét válság szele fujdogál. A válság szelét az a gyorsvonal indítja meg, mely tegnapelőtt Vasáry biboros primást Bécsbe vitte, tegnap pedig, — miután a primás egy órai kihallgatáson volt a királynál — rögtön az audiencia után visszahozta Budapestre.

A primás a király egyenes hívására utazott Bécsbe. És Bécsben nem érintkezett senki mással, hanem mindjárt a kihallgatás után haza utazott. — Mások, ha a primás Bécsbe megy, rendszerint meglátogatja a nunciuszt és Kálnoky külügyminisztert. Most mindez nem történt meg. Mintha a primás még ezek részéről sem kívánta volna magát kitenni az audiencia iránti érdeklődésnek és természetes kíváncsiságnak.

Budapestre érkezve a primás, elzárkózott mindenkitől; s ma egész nap folyamán nem fogadott senkit. Hanem ő maga már délelőtt személyesen kereste föl Wekerle miniszterelnököt és egy óráig időzött nála.

A primás látogatása Wekerle miniszterelnöknél, a királyi audiencia után, mindenkire szűkséggéppen azt a benyomást teszi, hogy a primási látogatás a királyi kihallgatással szoros összefüggésben áll.

Ebből önkényt folyik az a kombináció, hogy egy a tegnapi kihallgatás, mint a primás látogatása a miniszterelnöknél, a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslatra vonatkozik, mely a kormány által a korona elé van terjesztve, de melyre nézve a korona még nem nyilatkozott.

Még ezelőtt néhány héttel általános volt az a nézet, hogy a korona, anélkül talán, hogy ez a javaslatnak, mind leendő törvénynek szentesítését is involválná, — nem fogja megtagadni beleegyezését attól, hogy a kormány e törvényjavaslatot a képviselőházhoz beayujthassa.

Ma ez a nézet, a primás bécsi audienciája és a miniszterelnöknél tett látogatása után, megváltozott. Sőt Bécből a kedd est folyamán már egyenesen a válság hírét jelentik. S erről, az udvarhoz közel áll s egészen beavatott körökben a következő részleteket közlik velünk:

Wekerle miniszterelnök Kőszegen, midőn a király hosszabb kihallgatáson fogadta

a miniszterelnököt, föltárta a királynak a kormány helyzetét, s kiemelte, hogy a kormány az ellenzék támadásaival szemben csak úgy állhat jól a szabadelvű párt kitartásáról s támogatásáról, ha a kormány abban a helyzetben lehet, hogy egy parlament mint a közvélemény előtt, az egyházpolitikai program egészével állhat, vagyis a már benyújtott s még a Szapáry-kormány alatt megkezdett törvényjavaslatokon kívül a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslatot is benyújthatja. Mert — ugymond — a miniszterelnök — a kormány erre világosan kijelentte magát, s el is készítette a törvényjavaslatot, be is mutatta a koronának.

Ha a korona nem nyilatkozik az eléje terjesztett javaslatra nézve, ez a kormány helyzetét nemcsak az ellenzéki pártokkal szemben nehezíti meg, hanem megnehezíti a saját pártjában is, mely a korona halogatásából a kormány iránti bizalmatlanságra következtet. A miniszterelnök előterjesztése abban végződött volna, hogy ily helyzetben a kormány nem tarthatná magát, s kénytelen volna beadni lemondását.

Igy a korona elhatározásának kérdése a kötelező polgári házasságra nézve akuttá lett. De mivel e kérdés — ha a korona megtagadná jóváhagyását a javaslat betérjesztésétől — esetleg nemcsak kormány-, hanem pátrválsággá is járna együtt, — most egy utolsó kísérlet történik arra nézve, hogy a kormány a törvényjavaslatnak oly módosításba egyezzen bele, mellyel szemben a katolikus egyház is a tolerari posse álláspontjára állhat.

Vád a királyi válaszáért.

A képviselőház elnökének összehívására — mint jelentették — értekezletre gyűltek össze az összes pártok vezetői, elnökei és al-elnökei, hogy a királyi válaszokra vonatkozó interpellációk dolgában közös megállapodásra jussanak. Ez az értekezlet a miniszterelnök hozzájárulásával abban állapodott meg, hogy a várható sok interpelláció helyett kérvény formájában hozzák a kérdést a Ház elé, s így minden oldalról hozzáférhetőnek és általános vita tárgyává tehetik a serelemes borossebesi és községi királyi válaszokat.

A kérvények — mert kettő lett, — már elkészültek, s a „Központi Függetlenségi Kör” nevében, és kérésre Polányi Géza képviselő holnap nyújtja be a képviselőháznak. Mind a két kérvény a kormány felelősségre vonását és vád alá helyezését kéri azokért, amiket a királyljal mondatott.

Az egyik kérvény az oláh püspöknek Borossebesen adott válasszal foglalkozik, s így szól:

Tisztelt Képviselőház!

Szokatlanul súlyos helyzetben teljesítjük állampolgári kötelességünket, midőn az alkotmány által biztosított kérvényezési jogunk igénybevételevel panaszal járulunk a magyar országgyűlés képviselőháza elé.

A trón iránti hűségben kiprobált, hazájáért és királyáért minden áldozatra kész magyar nemzet ünnepnek szokta tekinteni, ha ő felsége, a szent koronával megkoronázott apostoli király országunkban megjelenik.

Örömmel értesült nemzetünk ő felségének azon elhatározásáról, hogy a folyó évre tervbe vett nagy hadgyakorlatok alkalmából országunknak egy oly vidékét is felkeressi, ahol a felfeszített és külföldről táplált szennvedélyek hullámai — éppen a legutóbbi időkben, a törvények lábbal tiprásával, az alkotmány által mindenki számára egyaránt biztosított sajtószabadsággal és gyilkolási joggal visszaélve, különösen a román nemzetiség soraiban, a magyar államnak magának lálapját kezdtek támadni és sűrűn merültek fel oly jelenségek, amelyek szemmel láthatóvá tették, hogy egy szervezett bünszövetség a fajgyűlölet szításán kívül a magyar állam területének megsemmisítését és a magyarságnak a külföld előtt való meggyalázását intézményeinknek megpellegerzését, a hazaárulások azon fokáig űzi, ahol őket már a büntető igazságszolgáltatásnak sújtó keze is kellett, hogy utóljérje.

Minden igaz hazafi örömmel eltelve várta ő felségének, koronázott apostoli királyunknak ezen vidéken való megjelenését. Mert joggal számíthatunk arra, hogy az alkotmányuk szerint felelős kormány tagjai a korona tanácsában érvényesíteni fogják azon kötelességüket, hogy az alkotmánytisztelet által fokozódott királyi tekintély palládiuma alatt nem fog elmaradni azon jószágok atyai intelem, mely annyiszor érezteti hasonló viszonyok között áldásos eredményeit.

Fájdalmas csalódásra ébredtünk.

Ő felsége 1893. évi szeptember 10-én Borossebesen megjelenése, a hatóságok és tiszteltek részéről most is, mint mindig, a hó-

sők szerint meg sarolják. Ez ellen a visszaélés ellen eddig a hatóság nem védi a közönséget.

— **Meghívó.** Az erdélyi gazdasági egylet igazgató választásmánya 1893. évi szeptember hó 29-én d. u. 3 órákor ülést tart az egyleti irodában (Belkőszép utca 11. sz.) melyre a t. tagok ezennel meghívotnak. Kolozsvárt, 1893. szeptember 27. A titkár távollétében: Nagy Kálmán.

— **A lenyesett fül.** Jó vásárt csinált ma Estén csizmadia — megtelt koronával a vén ládafia, s hogy áldomás nélkül ne essék a dolog, — Gyuszi — a Kovács — pislogva bekopog. Régi ismerőse a vén Kovács Gyuszi a „csés jónap“ után elcsattan a puszi — szóval így, szóval úgy és megintvitálja, — „csiz akadémia“ mellé pálinkára. A gabonoriom szédíti a cseszköt, — odaszól a Kovács: „hát részeg kend Esték?“, — „Ki, én? — Nekem mondod te vén szemes kürtöl!“ — Szólnak az ivóba — no még baj lesz ebből. — Csizmadia mérge — sörényét borzolja: „Nekem mondja részeg... hogy a nagy nyavalyja...!“ „Csitt!“ — pattan a Kovács, — elég fleggyes furkos, mert még a hátadra suppan ez a szurkos! Szóval több szót kerül egymásnak rohannak — felborul a szék pad, megrezdül az ablak — Estók oda kap a csizmaszára mellé — s rettenetes dikics villan onnan el. A néző közönség fakad hahótára, — padedig nem kacragás a szegény Kovácsra — nézés, ki merülve, menten hanyatdül, — Hah csissen a dikics és nincsen már füle! Megföleltenített véres Kovács Gyuszi — nem mondja Estóknak nesze koma puszi, hanem vérző fejjel megy a rendőrségre s igazságot kér a nagy isten nevére.

— **Szüreti idő.** A jövő hónap a szüret hónapja. A szüretnek azonban nem nagyon örvendenek a gardák, mert nem sok a termés és a hol van is közepes termés az sem sokat ér. Az időjárás nagyon ártott az idei szőlőtermésnek, nem engedte kifejlődni nem engedte kellőképpen megérni a szemeket. Ártott ennek különben a magas napszámber is, mely oly költségbe keverte a gazdát, hogy minden liter boruk benne áll annyiba, a mennyiért a vendéglőben kényelmesen pezsgőt rendelhetnének. — Előbb a fillokszer a szüret után a pernoszpóra a szőlő hegyekéig úgy rendbe hozta, hogy ma holnap oly ritka fényűzés lesz a szüretelés, hogy azt csak nagyon gazdag emberek kiváltságos időtöltés képen fogják üzeni. A bor előállítására vegyi uton már is rohamosan terjed. Budapesten vannak nagy borkereskedők, a kik pinocéjtkből hétről-hétre több száz hectolitert szállítanak ki, be azonban egy liter sem szállítanak. A bort előállítását spirítusból, vízvezeték vízből, és különböző „kivonatok“-ból. Az idei szüretnek még a diákok sem fognak örvendeni, mert az ő szüreti vakációjukat elhagadták a kolera.

Gerőnek igaza volt midőn azt mondá, hogy hét évi szakadást nem lehet könnyen áthidalni, s hogy nyomait soha sem lehet egészen eltüntetni.

Láthatók azok a vidám összejövetelektől való visszahuzódásokban az idegenekkel való találkozás legyőzhetetlen ellenszenvéből, a társaságban való hallgatásból és azon örömből, melyet a kötelességeivel járó hivatalos czeremoniákból a saját esendős otthonába visszatér. És talán látható még azon fáradhatatlan gondoskodásban, a amit a birtokai kezelésére fordít, a szegényebb soros bérleti iránt való atyai jószágban, és azon határtalan szeretetben, melyet felesége és fekete szemű fia iránt érzett.

A mi Dánát illeti, Nelliének igaza volt midőn azt mondta róla, hogy nem a nagyvilágba való asszony, ő azt állította, hogy nincsen széles e nagy világon olyan hely, mint az ő édes otthona, és rövid időre sem szívesen hagyta azt el, s miután ez a házassága oly tökéletesen talált a férfi második természetévé vált ízlésével — nagyon jól megegyesztek.

De Beauchamp Eriknek a felesége teljesen kipótolta a társaság iránt a Dána mulasztásait. Ő mint a vidék kis királynéja foglalta el a helyét, és nincsen szándéka arról lemondani. Hol úgy dicsekszik mint a legkedvesebb és legbájosabb asszony egész Midleshirben, majd elidél és frivól teremtsenek nevezik, akinek nincsen több lelke mint egy pillangónak, aki tiszteletre több figyelmet vesz igénybe mint a mennyi a törvényes osztályrésze és az uja tetejéig, hín kaczer és tetszelgő!

Megjegyzendő, hogy az elő vélemény a férfiak, a másodikakat asszonyok mondták. De a különböző vélemények dacára, tény, hogy a Crowhursti meghívásokat örömmel fogadták és abban mindenki megegyezett, hogy Paulina egy munda háziasszony.

Nelli a legtöbb idejét Londonban tölti lady Drummondal. Be lett mutatva, s midőn ruhájának a leírása a „Morning Postban“ megjelent, tökéletes boldognak érezte magát. Most komolyan a férjhez menetelre adta a fejét; és van ok rá az remélni, hogy ezen vonalban való törekvést is siker koronázza.

— **Előnyös feltételek mellett** kiadó egy szép világos emeleti lakás a belvárosban, mely áll 5 nagy és két kisebb szobából, szép és cseléd fülkével ellátott konyhából, és kamrából, padlás és pince részéből. Felvilágosítást nyújt a szerkesztőség.

— **„Az ördögűző tiszt“** című bohózat, a melyet ma akartak elő adni a színházban, — elmaradt közbejött betegség miatt. E helyett a „Primadonna“ című bohózat megy, a melyet, valamely fővárosi harmadrendű színház számára féreztek nyári szótakozásként. Oh megfogytakozott repertoire!

— **Egy emberbarát halála.** A deési református egyházat nagy gyász érte: Kovács Sámuel, az egyház lelkesze, e hónap 24-én 74 éves korában meghalt. Kovács Sámuel harminzohárom évig lelkészkedett Deesen és ez idő alatt a hívei és a deési társadalom igazgatói tisztelettel fogták körül a kitűnő férfiut, akit a király is kitüntetett, mikor a Ferencz József rend lovagkeresztjé adományozta neki. Kovács lelkeszi teendői mellett az irodalommal is foglalkozott: a „Szolnok-Doboka“ című hetilapnak is volt egyideig szerkesztője. Kovács a halála után is megmaradt annak, akit az életben ismertek: a lelkes, hatvan ezer forintból álló vagyonának nagyobb részét jótékony célokra hagyta. Kovács halála minden körben, ahol csak ismerték igaz részvétet keltett.

— **Vízimű-berendezések felülvizsgálata.** Beszterce Naszód megyében, mint levelezőnk jelenti, a kozvári kereskedő társaság által épített vízimű berendezések elkészültek s azokat számba is vették. E berendezések segítségével fogják ki használni a megye Bukovináig nyúló rengetegeinek értékes fatömegét. Borgó Beszterce völgyében egy nagyszűrt 200 lóerőjű, 6 keretű gőzfűrészt is állítottak fel, ellátva a telepet tisztviselői és munkás lakásokkal. Ugy szintén most van épülőben a fűrész teleppel szemben az új vendéglő helyiség. Egy év múlva megnyílik a beszterce-borgó-prundi vasút is. A társulat Deesen is szándékozik még ez őszön egy nagyszabású fűrész telepet — vas szerkezetből — felállítani, a mely a várostól szükséges területet már meg is vásárolta. A társulat e nagyszabású vállalatával a vidéknek kulturájára a fakeskedelem előhaladására s az ottani szegény lakosság anyagi jólétére tetemesen befoly.

— **Színlelőadás Turban.** Egy 7 tagból álló vándor színész csapat érkezett 23-án Turba. Tordai Gyula vándorszínársulata volt ez. Két előadást tartottak. Az egyik: „Az ezred leánya.“ A másik: „A szelátkozott kastély.“ Turban és megye vidékének is szép intelligenciája és a nép közűl is sokan megjelentek az előadásban. Tordai Gyula és Csató Sándor játéka sikerült. Jól alakítottak, jól színezték és általában Thaliának nemcsak gyakorolt, hanem ihletett papjaiként mutatták be magukat. A második előadás is telt házat csinált.

— **Köszönetnyilvánítás.** Alólírottak a bizottság nevében hálás köszöneteket fejezik ki, Szathmáry Árpád, színművész urnak; azon fáradságtalan munkájáért, mellyel a műkedvelői társaságot betanítván szíveskedett. Valamint a nemzeti színház igazgatójának a színház átadásáért és Müller karnagynak és a nemz. színház férfi és női karának a szíves közreműködésükért. A jótékony cöl érdekében felülfizettek: Nalács Gyula 10 frt, br. Bornemissza János 5 frt, Csiky Teréz 2 frt, Szessák Ferencz 2 frt, Burgya Gerőné 1 korona, Hegedűs Ferencz 40 kr. N. N. 20 kr. br. Bánffy Albert vászlut 5 frt. Terkál Béla m. e. b. elnök, Péter Kálmán m. e. b. titkár.

— **Egy modern Sappho.** Szegény Sánta Istvánné soha hírét sem hallotta az ókori Sappho költőnőnek és nem is látta soha a Leukádi sziklát s elkeseredésében mégis olyan guszta tüssza támadt, mint Sappho-nak. Ugy történt ugyanis a dolog, hogy a szegény 60 éves Sánta Istvánné, ki ott lakik a fellegrári hegyoldal legmagasabb pontján, ott a meredeken kinyúló sziklák tövében, ma délből összevesszett valami felett fiával s ebből — ugylátszik — azt az alapos konzeventiát vonta le, hogy legjobban lesz neki meghalni, hiszen elég volt, már neki e nyomorúságos földi létből hatvanév. E gondolattal kirohant viskójából s felmászott a legmagasabb szikla tetejére és nagy elszántsággal az alatta levő sziklák talajra ugrott. A szegény kis sovány mondhatni össetöprördött asszony nem halt meg ugyan, de oly súlyos zúzódásokat szenvedett hogy a segélyére sietett mentők félig eszméletlen állapotban szállították be a kórházba.

— **A közegészségügyi felügyelő közszereplése.** Hieronymi belügyminiszter — a „B. C.“ értesítése szerint — az orsz. közegészségügyi felügyelők számát megkészezerre szándékozik. Ez az intézkedés, a közegészségügyre azaz kétszázévtől nagy jelentőségű.

— **Udvari vadászatok Stíriában.** A király — e hó 28-án — Innsbruckba megy Hofer András emlékszozárnak leleplezésére s onnan október 1-én tért vissza Bécsbe. Másnap Albert szász király, Lipót bajor herceg és Ferdinánd főherceg Gödöllőről, illetőleg Salzbúrgból szintén Bécsbe érkeznek és királyunkkal meg az nap dé-

lután külön vonaton Mürztégbe utaznak, a hol nyolcz napig fognak nemes vadakra vadászni. A szász király az eddigi megállapodások szerint október 11-ikén indul vissza Drezdába.

— **Andrássy Gyula gróf szobra.** Az Andrássy Gyula gróf lovaszobrára hirdetett pályázat szept 30-án jár le. A pályázat igen érdekes érdekes lesz, mert nemcsak a magyar szobrászok, hanem több kiváló művész is fog pályázni. A hazai szobrászok közül Zala György, Strobl Alajos, Réna József, Kis György és Szécsi Antal pályáznak, a külföldről pedig hír szerint Mercier, a híres francia művész, egy római, egy milánói, és egy krakkói szobrász küldenek pályatervet. Az első díj 6000 frank, a második 4000 frank, a harmadik pedig 2000 frank. A szobor kivitel költsége 200,000 forintban van előírva.

— **A jubiláló Károly Lajos főherceg.** Bécsből telegrafálja tudósítónk: Károly Lajos főherceg kedden a 22-ik dragonyos ezred küldöttségét fogadta, amely üdvözölte abból az alkalomból, hogy 40 éve tulajdonosa az ezrednek.

— **A szász királyné Magyarországon.** Karola szász királyné Bécsbe érkezett és onnan Keszthelyre utazik a gróf Festetics család látogatására, a hol Albert királylyal fog találkozni.

— **Diurnista eszeres.** A nagyszentmiklósi (Torontalm.) görög-katolikus eszeres-plébánosnak oly szűk jövedelme van hogy — mint a Szegedi Híradó írja — kénytelen volt az ottani főszolgabírói hivatalba diurnistának beállni. Napl egy frtét gnyed az eszeres-plébános s e mellett még hűveinek lelki szükségleteiről is köteles gondoskodni.

— **Amerikailasun.** Az Egyesült Államok külügyminisztériumától hivatalos értesítés jött a budapesti főkapitánysághoz egy New-Yorkban elküvetett óriási sikkesztásról. Wick H. Franca, tekintélyes new-yorki ügyvéd, az ügyfelei által nála elhelyezett másfél millió dollárnyi értékpapírok s pénzek elcsikasztása után megszökött. A sikkesztő ügyvéd 45—50 éves, 6 angol láb magas, barna aresztű, fekete haja s bajszu, telt arcu, magas homloku férfi, szemüveget visel s angol és spanyolul beszél. Most világszerte közközik; a budapesti rendőrséghez is elküldték az arcképeit.

— **Kisfaludy Sándor arcképe.** Érdekes képpel gyarapodott a Nemzeti Múzeum képtár. Kaiser József zalaegerszegi földbirtokos, mint levelezőnk írja, az intézetnek ajándékozta Kisfaludy Sándornak fiatal korában készült olajfestésű képét. A művészi kivitel, kerek vaslemezre festet kép teljesen ép és a költő legsikerültebb arcképei közé tartozik.

— **A beteg Bismarck.** Kissingenből maugnuton megbízható forrásból jelentik, hogy Bismarck herceg állapota mindenesetre javult, de még is folyton veszélyes. A család nagyon fél a visszacsúszástól, a mi okvetlenül a legrosszabbat jelentené. A herceg nagyon megtört, magas termete össze-görnyedt, a beszéd megerőltetésébe kerül. A császár lemondott a herceglátogatás szándékáról, miután a lábadozóra néve a legesélyesebb izgalom végzetessé válhatnék. Másik hír szerint meg a császár feltette magában, hogy mihielyt a herceg állapota rosszabbra fordulna, azonnal a beteg ágyához siet, hogy a kanczellárt életében még egyszer láthassa. Ily körülmények közt a Friedriehsrubebe való átköltözködés egyelőre el kell, hogy maradjon.

— **Kutya a diplomáciában.** Olaszország és Törökország közt a minap majdnem konfliktus támadt — egy kutya miatt. Ugyanis Marini ezredes, a konstantinápolyi olasz katonai attaché, polgári ruhában vadászni ment. Utközben véletlenül megölt egyet a Konstantinápolyban ezrével kborló kutya közül. Török katonák a merénylőt lerántották lováról és bántalmazások közben a rendőrségre hurcolták. Itt kiderült a „felreértés“, mire a nagyvezér azonnal elküldte szárnysegédét a megsértett katonai attachéhoz, hogy a legteljesebb elégtételt igérje neki.

Szerkesztőségi üzenetek.

L-nék. Kolozsvárt 1891-ben március 15-én egy helyen rendeztek nagyobb szabásu ünnepet. Kisebb ünnepélyek eszenkivül tanintézetekben is és körökben is több helyen voltak. A vigadóban tartott ünnepély d. u. 3 órákor kezdődött. Emlékbössédt tartott Bartha Miklós orsz. képviselő. Az egyetemi ifjuság d. u. fél öt órákor a főtéren ünnepelt. Beszédet tartott Gáspár István. Szavalt Farkas Sándor tjeölt. Az iparos ifjak ünnepélyén Sebesi Samu lapunk belmunkatársa tartott ünnepi beszédet, a mit ugyancsak egész terjedelmében közöltünk. Az iskolák d. e. ünnepeltek.

E nemzeti ünnepnap kegyeletes megünnepelését a kolozsvári márcz. 15. bizottság kezdeményezte az országban legelőször 1873-ban, Hory Béla indítványára. A bizottság működéséről a korábbi években két vasok fűzet adott ki, a melybe bele volt foglalva a beszédeknek is egy része. Ez a két kiadványa a bizottságnak elfogyott s most egy új emlékkönyv összeállításával bizatott meg egy több tagból álló szerkesztő-bizottság. Ez a könyv a jövő évi márcz. 15-iki ünnepélyre fog elkészülni.

B. M. Egy szerelmi vallomás története. Azt, hogy a vallomás első volt, elhiszük s

hogy viszont szeretik annak örülni, de a tárczáit nem közölhetjük.

Idegennek. Egy orvos munkatársunk a massage hatásáról a következő felvilágosítást adta: A massage életlani jelentősége, illetőleg hatása általában az összes szervek működésének fokozásában áll. Nem csak az izmok és idegek tevékenysége modittatik ez által elő, hanem a szív és mirigyek is. Az anyagcsere élethebe válik, az elhasznált anyagok kiválasztása pedig gyorsabbá lesz, ez pedig a massage és a svéd-tornáit alkalmazásban levő és első sorban az izmokra és idegekre gyakorolt erőművi behatások eredménye. Az izomzat mozgása, vagy mozgatlansága egyik igen fontos tényezője a nyirkkeringésnek. Ez által a nyirk a nyirkutok kezdeteibe és innen tovább nyomatik. Massage nál ez erőművi behatás az izmokra, simogtatás dörzsölés, gnyús és tögtetés, a gyógytornaszatnál pedig különböző mozgások alakjában gyakoroltatik, melyek izomösszehúzódásokkal járnak. Ugyanezen módon nyomás gyakoroltatik a véredényekre is, melyeknek tartama ez által a szív felé nyomatik, egy uttal pedig az erőművi behatás helyén kiürítik nyirk és véredények újabb tartalom felvételére ösztönöztetnek. Ily módon az egész testben nagyobb nyirk és vérke ringés idéztetik elő, minek természetes következménye a szív fokozott működése és ez által a vérnek az egész testben és az összes szervekben egyenletes elosztása lesz, a mi a normális, vagy egészséges állapot egyik legfőbb feltétele, mert csakis ily módon mehet végbe a test minden szervének kellő táplálása, az elhasznált anyagok gyors eltávolítása, egy szóval a normális anyagcsere.

Elkutyásodás.

Vas János vidéki atyafi, zokon vette, hogy ott is behatott az ebado.

Elbucsuozott hát kutyájától, felmászott vele a jegenyafa tetejére s onnan ledobta.

A kutya nem is élte tul ezt az esetet, de Vas János is sokáig nyugott. Nem mintha a kutyáját sajátolta volna, hanem mert ő kigyelme is leesett a fáról s ha véletlenül nem a kutyára esik, bizonyára összeesne a csontjai.

Vas János mindazonáltal a kutyája emlékét kegyelettel, a saját csontjait pedig ürgesszírrel vette körül.

A kormányt okosta a bajokért s a szomszédok helyeselték a nézetét.

Ez a tav-szal történt.

— Most az ősi adófizetőkör besúgták az előjáróságnak, hogy Vas Jánosnak ismét kutyája van.

— Az előjáróság elrendelte a házkutatást, de kutyát nem talált.

Éjjelenként azonban olyan erős ugatás hallatszott a Vas János portájáról, hogy a kutya létezéséhez semmi kétség nem férhetett.

A bíró megidézte tehát Vas Jánost.

— Kendnek kutyája vagyon!

— Nekem nincs.

— Kend eltagadja a kutyát az adó miatt!

— Mondom, hogy nincs kutyám!

— Hát talán a holdvilág ugat a kend portáján?

Vas Jánost bosszantotta ez a vallatás. Mérgében kimondotta az igazat.

— Hát tudja meg, hogy — magam ugatok.

— Tréfál kend!

— Igenis, magam ugatok!

— De hát minek ugat kend?

— Tanitom ugatni a csikómat, hogy ne kelljen kutyát tartani.

Az előjáróság rövid tanácskozásra tilt össze s a melynek végén a következő ítéletet hirdette ki: „Tekintettel arra, hogy Vas János polgár kivégezte a kutyáját, ezért annak idején az ebado alól fölmentett; most azonban addig is míg csikója megmaga ugatni, a tavalyi ebadoja a személyi adójához esztolódik.

Indokolás.

Mert a hol ugatnak, ott kutya van.“

LEGUJABB.

(Az Ellenzők eredeti távküldése)

A 48-as párt egyesülése.

Tisztelt barátaink!

Barátságos felszólítástokra rokon-érzelemmel, férfias őszinteséggel válaszolunk.

A haza ellenségei árulást szítanak a magyar nemzet különböző nyelvet beszélő polgárai között, a felekezeti harcz színterévé készülnék tenni az országot, a trónt gonosz tanácsosok vék körül, az alkotmányos élet és haladás feltételeit megtámadják.

A haza veszélyben van.

A nemzetnek készülnie, sorakoznia kell a védelemre.

A harczot az alkotmány, a törvény, a jog fegyvereivel kell megvív-nunk, hogy a trón, a nemzet, a szabadság nyílt és alattomos ellenségei megsemmisüljenek. A 48-as párt, mint az alkotmányos monarchia, a törvényes jogrend híve, Magyarország önállóságát, függetlenségét a perszonális unió alapján kívánja szervezni és azon párttal, mely hasonlóképpen alapelvűl vállalja a perszonális uniót, kész egyesülni.

A delegációban való részvételle nézve — egyesülés esetén — mindkét fél tartsa meg álláspontját és rendelje alá magát addig az egyesült pártkör

többségének, amíg országos pártgyűlés ezen taktikai kérdésben végleg dönt.

A függetlenségi és 48-as párt cím az egyesülés kapcsolatának hű kifejezője lévén, mi e lobogó alatt készségesen harczolunk, ha ti e nyilatkozatunkat és határozatunkat barátságos hozzájárulással fogadjátok.

Kelt a 48-as pártkör 1893. szept. 26-án tartott értekezletéből.

Holló Lajos, Ugron Gábor, jegyző. elnök.

Budapest, szept. 28.

Tegnap este megjelentek a 48-as párt tagjai a függetlenségi és 48-as párt helyiségében, a hol Justh Gyula egy lendületes harafias beszéddel fogadta, mire Ugron Gábor a következőket mondta:

„Köszönöm a pártnak a fogadtatást és az elnöknek a lelkes szavakat, a melyekkel üdvözölt.

Bizalommal jöttünk ide és helyet kérünk tisztelt barátaink bizalmában és szeretetében, valamint mi is jóindulattal nyújtjuk jobbkunkat!

A pártunk össze kell tartani. Álljon az egy emberként. Egy mindnyájunkért. Ebben lesz ereje! Óbízalmunk legyen támaszunk és akkor ledől minden akadály, a mi eszméink útjában áll.

A döntő pillanatokban egyedül saját erőnk-re támaszkodunk, de nem utasítjuk vissza a másoknak önként nyújtott támogatását sem, mert ez politikai essélytelenség volna.

Most olyan megpróbáltatásoknak vagyunk kitéve, hogy nem csak a föld felett, de a föld alatt is kell küzdenünk.

Mindkettővel felvesszük a harczot.

Mikor ő és elvtársai idejöttek, nem támaszkodtak sem rokon, sem ellenszenvre, de elvek fensége hozott mindnyájunkat ide.

Együtt kell küzdenünk végzi szavait, mert küdelmünk nemzet és ország boldogságára fog vezetni.

Beszédét kitörő tetszés dörög éljénzés követte.

Polonyi beszédet ezután.

Polonyi beszéde után a tanácskozást tovább folytatták.

Este fényes bankettet rendeznek.

Budapest, szept. 28.

Ugron Gábor, Benel Ferencz kolozsvári pártelnökhöz ma a következő stűrgnyt intézte:

Benel Ferencz ügyvéd urnak,

Kolozsvárt.

Van szerencsém tudatni, hogy a 48-as párt tegnap egyesült a függetlenségi párttal.

Ugron Gábor.

Országgyűlés.

Budapest, szept. 28.

A képviselőház mai ülésén, gróf Bethlen András földmívelésügyi miniszter beferjesztette a mezőgazdaságról és mezőrendésztől szóló törvényjavaslatait.

A két törvényjavaslatot az egész ház zajos éljénkekkel fogadta.

Lukács Béla kereskedelmi miniszter terjesztett ezután elé több kisebb törvényjavaslatot és jelentést, melyeket a ház azonnal letárgyal.

A mai ülés egyik legfontosabb tárgya következett ezután.

Károlyi Gábor grófnak azon indítványe, hogy az 1870 évi országgyűlési naplót módosítsák. A ház gróf Károlyi indítványát, a napló módosítása tárgyában elfogadta.

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, péntek, 1893. szeptember 29-én. Erdős Béla vendégfőléptével:

M A D A R Á S Z.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

E l a d ó

30 métermáza első rendű löher-mag.

A minta megtekinthető az „Ellenzők“ kiadóhivatalában, a hol minden felvilágosítás megadatik.

8-8

Egy joghallgató, ki a magyar német és román nyelvekben jártas, ügyvédi irodában megfelelő állást keres.

H i r d e t é s e k.

Sz. 358—1893.

Kolozsvármegye kolozsvári járási főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Kolozsvármegye kolozsvári járásában megüresedett magyar-ujfalusi körorvosi állomásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazon orvostudorokat, kik ezen évi 300 frt fizetés, 100 frt szálláspénz és 100 frt úti átalánnyal, valamint a szabályrendeletileg megállapított beteglátogatási díjakkal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, képzettségüket feltüntetve okmányaikkal felszerelt folyamódványukat **folyó évi Október hava 20-ikáig** hozzám nyújták be, mivel a későbbben beérkezett folyamódványok tekintetbe vételét nem fogom.

A választás **ugyanazon hó 30-án** fog Magyar-Ujfalu községében, mint a kör székhelyén megtartatni.

Kolozsvárt, 1893. évi szeptember hó 17-én.

HATFALUDY MÓR,
főszolgabíró.

925. (2-2)

Sz. 943—1893.

Szolnok-Dobokavármegye főispánja.

Pályázati felhívás.

A kormányzatom alatt álló Szolnok-Dobokavármegyében egy 400 frt évi fizetés, 20 frt szertár, 18 frt iroda-átalánnyal, továbbá a hozzá beosztott kiépített közutaktól 3 frt 30 kr. és a kiépített közutaktól 1 frt 65 kr. kilométerenkénti évi uti átalány és nyugdíj-jogosultsággal összekötött vármegyei utmesteri állás üresedésbe jöven, felhívom mindazokat, kik ezen kinevezés folytán betöltendő állást elnyerni óhajtják, hogy az 1893. évi I. t. cz. 1-6 §-ában és a vármegyei vonatkozó szabályrendelet 4-ik §-ában előírtak szerint jelzett pályázati folyamódványukat hozzám **folyó évi Október hó 30-áig** nyújták be.

A vármegyei közúti szabályrendelet értelmében a kinevezés ideiglenesen történné, egy évi határidőn belül tartozik a kinevezett utmester hivatkozott szabályrendeletben előírt vizsgát magyar nyelven letenni, s csak ennek sikeres volta esetén fog állásában véglegesített; ellenesetben állásától egyszerűen fel fog menteni.

Az 1878. évi II. t. cz.-ben írt, igazolvánnyal ellátott katonai altiszteknek ez állásra előny biztosított, a szakvizsgát azonban ezek is tartoznak egy évi időn belül letenni.

Deesen, 1893. évi szeptember hó 17-én.

Id. Bárány Bornemissza Károly,
főispán.

928. (2-3)

Van szerencsém a nagyérdemű Hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy

Salonunkat

berendeztük

szép őszi és téli ruha-kelmékkel,

Palitonoknak

minden színű plüshöket, bársonyokat és posztókat.

Ruhaselymek

a legnagyobb választékban kaphatók a legújabb árban.

Mély tisztelettel:

HIRSCH és STERN,

Kolozsvárt, Belközép-utca 8. sz. alatt,
(Folly-féle házban.)

927. (2-3)

TELEFON 159. SZ.

UJ ÜZLET

FÜSZER-, CSEMEGE- és DÉLI GYÜMÖLÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy helyben Hídutca 15. szám alatt a mai kor igényeinek megfelelőleg egy egészen újonnan berendezett

fűszer-, csemege-, déli gyümölcs és vegyes üzletet

nyitottam, melyet

SOÓS KÁROLY

törvényszéki bejegyzett cégem alatt fogok vezetni. — Üzletemre a nagy érdemű közönség szíves figyelmét felkértem annál is inkább, mivel üzletembe mindig friss és tisztán kezelt árukat tartok, u. m.: kitűnő kassai és prágai sonka, kassai hideg felvágott, debreceni pácolt marhahús és kolbász, többféle pácolt és füstölt húskészleteket, több faj sajtokat, Grol, Ementhal, Strachino, Gorgonzola, Imperial, Kisbéri, Hátszegvidéki; mindennemű kitűnő csemege sajtokat, az őszi szezonra Rumokat, Thea, angol thea és likör sümények, magyar és francia Cognákokat, kitűnő liköröket, több faj asztali, aszu, osemegé és gyögyöröket, mindennemű idényszerű déli, olasz és hazai gyümölcsöket, finom bonbonokat, díszes bomboniereket, Csokoládé, Crém és dessert bonbonokat nagy választékban.

Becsés támogatásukat kérve, maradtam

Kolozsvárt, 1893. szeptember hóban.

tisztelettel

SOÓS KÁROLY.

912. (2-3)

TELEFON 159. SZ.

Sz. 365—1893.

főisp.

Pályázati hirdetmény.

Az udvarhelyi járási főszolgabírói hivatalnál üresedésbe került **közigazgatási gyakornoki állomásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás évi 500 frt rendes fizetés és 60 frt szálláspénzzel van javadalmazva.

Felkérem pályázni kívánókat, hogy szabályszerűleg felszerelendő pályázati kérvényeiket **folyó évi November hó 10-ik napjáig** a főispáni hivatalhoz mulhatlanul nyújták be.

Sz. Udvarhelyen, 1893. évi szeptember hó 26-án.

Főispán helyett:

UGRON JÁNOS s. k.,
alispán.

940. (1-3)

Kiadó

Belhid-utczában, utcára nyíló ajtóval
egy, két, esetleg három

p i n c z e - s z o b a
üzlethelyiségnek.

Értekezhetni: **Walton és társánál,**
a postával átellenben.

938. (1-1)

Eladó tölgyerdő.

A kaczkói vasuti állomás mellett

egy tölgyes-erdő
eladó.

Ertekezhetni: **UJFALVY LAJOS** Magyar-Bogáton,
u. p. Deés.

935. (1-2)

Telefonon megrendelhető 113. hívószámmal
a legjobb és legolcsóbb Tüzifa,

a m. á. v. helyi állomásonál tüzifa-telepemen

1 wagg. 100 métermázsas nem usztatott fiatal hasáb bükkfa 56 frt.

Házhoz szállítva 6 fittal drágább

1 öl nem usztatott fiatal hasáb bükkfa a vasutnál . . . 10 frt.

1 öl fiatal hasáb tölgyfa, kitűnő tüzifa, a vasutnál . . . 10 frt.

Házhoz szállítva 1 fittal drágább.

Továbbá kapható usztatott bükkfa, hántott cserfa és fiatal hasáb tölgyfa waggon és ölszámmra.

Felvágott bükk- vagy tölgyfa 50 kilogrammon felül — bármennyi — minden időben gyorsan házhoz szállítatik.

Évek óta fennálló és jó hírnévnek örvendő tüzifa-üzletemet a n. é. közönség becses pártolására ajánlom.

942. (1-2)

Wertheimer Vilmos,

Kolozsvár, Széchenyi-tér 7. sz. (a vashíd mellett.)

Bükkfa tüzifa

1, 2, és 3 méter hosszúságban,
3000 méter.

Kapható a sz. keresztúri vasuti állomásnál November hó elejétől. (Kívánságra hamarabb is.)

Minősége prima bog nélkül és jó száraz.

Egy köbméter ára 2 forint.

Csak nagyobb mennyiségben vagy egészben tovább adható.

Tudakozódhatni: **ZAKARIÁS JÓZSEF**-né! Sz. Udvarhelyt.

867. (4-4)

Uj Hentes-üzlet!

Van szerencsém a t. cz. közönséget értesíteni, hogy a Belmagyar-utca 1. szám alatt

hentes-üzletet

rendeztem be és abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden időtájjban a legjobb készítésű **füstös szalonnát, császárhúst, lengyel kolbászt, disznófőcsajtot, szalvaládét, virslit, sonkát** és mindenféle e szakmába vágó dolgokat a t. cz. közönségnek gazdag készlettel a legnagyobb készséggel rendelkezésre állok.

Becsés pártfogásokat kérve, maradtam tisztelettel:

Jelen Mihály.

941. (1-1)

URI KASZINO alatt levő

É T T E R E M B E N,

mely a t. cz. közönség részére csinosan be van rendezve,

igen jutányosan lehet étkezni.

Tisztán kezelt boraimat, melyek kizárólagosan Grófi pinczéből valók, a t. cz. közönség becses figyelmébe ajánlom.

Továbbá fővállalok házon kívül is **társas ebédek, menyegzők, keresztelők, névnapok** rendezését.

A t. cz. közönség becses pártfogását kéri

Szilágyi Béla,

948. (1-2)

vendéglő

A tanulók figyelmébe!

RIGÓ ÁRPÁD

papír-, rajz-, író- és más iskolai szerek kereskedésében

(Központi szálloda-épület, Magyar-utczal rész)

TANULÓK

a legolcsóbban legjutányosabban vásárolhatnak.

E körülményt a szülők figyelmébe ajánlom.

944. (2-3)

RIGÓ ÁRPÁD.

Van szerencsém tudatni, hogy utazásomból hazatértem és üzletemet az őszi és téli időnyre a legújabb

férfi divat-szővetekkel,
kész férfi- és gyermek-ruhákkal,
kalapok, cipőkkel

a legrenomirtabb bel- és külföldi gyárakból teljesen berendeztem.

Egy látogatás után mindenki meggyőződhetik, hogy **gazdagon ellátott üzletemben** mindenki tetszése szerint kielégítheti igényeit.

Egy akademiát végzett szabász áll rendelkezésemre, **24 óra alatt** minden megrendelés teljesítve lesz.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

Ascher Isak,

905. (3-6)

M.-Szeben, Heltawergasse 8. sz., az új hadtest-parancsnoksági épületben.

Bécsletfizetésekre is mindenkinél szolgál a fenti üzlet.

Csucsai első minőségű hasáb bükkfa,

nem usztatott.

Egy waggon 100 métermázsas Kolozsvárt, házhoz szállítva **64 frt**, Csucsán helyt **42 frt** waggonba rakva.

Megrendelhető **Csucsán,** akár **Kolozsvárt:**

a kolozsvári

hitelbank s társai csucsai faüzletének utódánál.

GÁLL SIMON,

814. (11-15)

(„Korona” vendéglő.)